

CIRKULÄR A 2/2009

25.2.2009

Till församlingarna

- Innehåll:
1. Lönejusteringar 1.3.2009
    - 1.1. Allmänt om lönejusteringarna 1.3.2009
    - 1.2. Lönesystemspotten 1.3.2009
    - 1.3. Verkställighetsförhandlingar
    - 1.4. Användning av lönesystemspotten i församlingar med ändrad struktur
    - 1.5. Avtal om eliminering av glapp upp till grundlön enligt lönesystemet
    - 1.6. Justering av den årsbundna lönedelen
    - 1.7. Justeringspott för kyrkoherdar 1.3.2009

1. Lönejusteringar 1.3.2009

1.1. Allmänt om lönejusteringarna 1.3.2009

I § 8 i underteckningsprotokollet till KyrkTAK avtalas att grundlönerna enligt det lönesystem som trädde i kraft 1.10.2007 lokalt justeras 1.3.2009 med en justeringspott på 0,6 %. Denna lönejustering baserad på justeringspotten genomförs i alla församlingar.

Kyrkans arbetsmarknadsverk har dessutom förhandlat med huvudavtalsorganisationerna om hur grundlönerna enligt lönesystemet (GEL) under avtalsperioden som helhet kan justeras för att fylla ett eventuellt glapp. Ett avtal om detta har undertecknats 23.2.2009 och finns som bilaga till detta cirkulär. Förfarandet enligt det bifogade avtalet kan användas i församlingar där man med lönesystemspotten 1.3.2009 inte når upp till de grundlöner enligt lönesystemet som församlingen redan har fastställt.

Fördelningen av justeringspotten och innehållet i avtalet beskrivs närmare i punkt 1.2–1.5. I punkt 1.6 påminner vi om justering av den årsbundna lönedelen i enlighet med grundlönen.

Användningen av justeringspotten för kyrkoherdar beskrivs i punkt 1.7.

Timlöner justeras inte 1.3.2009. I löneavgörandet 2007 lämnades ingen justeringspott kvar för timlönerna, utan all höjningsvolym användes till tre allmänna förhöjningar.

1.2. Lönesystemspotten 1.3.2009

Grundlönerna justeras med stöd av 8 § i underteckningsprotokollet om lönesystemet med 0,6 % av lönesumman. Justeringstidpunkten är 1.3.2009. Lönerna betalas ut senast i april 2009.

Lönesystemspotten är som namnet anger avsedd särskilt för justering av de löner där justeringsbehovet är som mest motiverat med tanke på verkställningen av lönesystemet. Lönesystemspotten är inte avsedd att vara en allmän förhöjning för alla löntagare, utan den ska efter verkställighetsförhandlingar fördelas mellan de grundlöner som det brådskar mest med att höja. Detta innebär att lönejusteringarna framför allt ska riktas till de grundlöner som fortsättningsvis ligger under kravgruppens minimilön eller som inom kravgruppen ännu inte har kommit upp till den grundlön enligt lönesystemet (GEL) som församlingen har fastställt (minskning av glappet). Lönesystemspotten ska i första hand användas för denna typ av höjningar.

I andra hand, om det inte finns något glapp att fylla eller om det efter att glappet fyllts återstår något av lönesystemspotten, ska pengarna användas för justering av sådana grundlöner (GEL) där det utgående från uppgiftens innehåll har konstaterats ett behov i samband med att GEL fastställdes eller senare. Grunden för justering av GEL kan vara till exempel att uppgiften uppvisar drag från en högre kravgrupp än den grupp där uppgiften placerats.

Lönesystemspotten på 0,6 % beräknas för månadsavlönade arbetstagare och andra tjänsteinnehavare än kyrkoherdar på lönesumman för *de grundlöner som betalats* i november 2008. Från summan avdras också den grundlön för månaden i fråga som betalats till arbetsgivartjänsteinnehavare inom ekonomi- och personalförvaltningen ([KyrkTAK, bilaga 27](#)). För deltidsanställda beaktas vid beräkningen av lönesumman en grundlön som motsvarar full arbetstid (100 %). Potten är kalkylmässig och på dess storlek inverkar inte anställningsförhållanden som upphört eller inletts efter november. Lönesumman beräknas bara på verkliga betalda grundlöner. Årsbundna delar räknas inte med i lönesumman och förbrukar inte heller lönesystemspotten. Om grundlönen enligt lönesystemet för någon uppgift ännu inte har nåtts vid verkställandet av lönesystemet räknas den grundlön som har betalats i november till lönesumman. För församlingar som berörts av ändringar i församlingsstrukturen ges närmare anvisningar nedan.

Exempel 1:

Församlingen har i november 2008 haft 20 tjänsteinnehavare och månadsavlönade arbetstagare anställda, och den sammanlagda grundlönesumman som omfattas av lönesystemspotten är 37 500 euro/mån. 0,6 % av denna lönesumma är 225 euro, som används för att höja grundlönen till en eller flera anställda 1.3.2009.

Kostnaderna beräknas på månadsnivå. Justeringen av lönen till en deltidsanställd inverkar på kostnaderna motsvarande full arbetstid.

Exempel 2:

Om en anställds grundlön justeras med 30 euro/mån. och en annans med 100 euro/mån., minskas den beräknade potten med nämnda summor. Den församling som avses i exempel 1 har härefter ytterligare 95 euro/mån. att fördela.

1.3. Verkställighetsförhandlingar

Underteckningsprotokollets bestämmelse om lönesystemspotten tillämpas efter lokala förhandlingar. Dessa så kallade verkställighetsförhandlingar (Ev.luth. kyrkans huvudavtal § 2 mom. 3, se KyrkTAK, bilaga 13) förs när den behöriga församlingsmyndighetens beslut bereds.

Förhandlingarna förs även nu på samma sätt som hösten 2007 om hela materialet och tillsammans med alla parter.

Församlingen som arbetsgivare företräds vid förhandlingarna av de anställda till vilkas arbetsuppgifter det även i övrigt hör att tillämpa tjänste- och arbetskollektivavtalet. Personalen företräds av de förtroendemän som avses i kyrkans förtroendemannaavtal. Om en huvudavtalsorganisation inte har tillsatt någon förtroendeman i församlingen utser avtalsorganisationens medlemmar bland tjänsteinnehavarna eller arbetstagarna en person som företräder dem vid förhandlingarna. I de församlingar där ingen huvudavtalsorganisation har någon förtroendeman förfar man fortfarande till denna del på ett sätt som avviker från det normala. Där utser församlingens anställda bland sig en företrädare till förhandlingarna.

Över verkställighetsförhandlingarna för man protokoll där uppnådd enighet eller oenighet antecknas, och ifall man är oense skrivs även de avvikande åsikterna ned.

Vid förhandlingarna eftersträvas samförstånd. Om samförstånd inte nås, beslutar den behöriga församlingsmyndigheten om användningen av lönesystemspotten. Lokala meningsskiljaktigheter kan förtroendemannen i en huvudavtalsorganisation meddela till huvudavtalsorganisationen, som enligt 14 § i huvudavtalet fattar beslut om att inleda centrala förhandlingar. Församlingens beslut som anknyter till det avtal som förklaras i punkt 1.5 kan inte tas upp till sådan konfliktbehandling.

1.4. Användning av lönesystemspotten i församlingar med ändrad struktur

Från början av året gick många församlingar och ekonomiska församlingseenheter samman eller skapade kyrkliga samfälligheter. Utgångspunkten är att man även i dessa fall genomför de ovan beskrivna lönejusteringarna på samma sätt som i andra församlingar.

Vid sammanslagningar kan det dock vara svårt att definiera den lönesumma som ska användas för att beräkna lönesystemspotten. Detta beror på att vissa tjänster har ändrat karaktär och från början av året implementerats i det nya lönesystemet. Till exempel tas tidigare kyrkoherdetjänster som omvandlats till kaplanstjänster med i lönesumman med lönen i januari 2009. I vissa fall kan det av tekniska grunder, till följd av olikheter i personalförvaltningens datasystem i församlingar som har upplösts, vara svårt att definiera lönesumman i november. I sådana fall kan lönesumman beräknas på den nya ekonomiska enhetens lönesumma i januari 2009.

1.5. Avtal om eliminering av glapp upp till grundlön enligt lönesystemet

I bilagan till detta cirkulär finns ett avtal om hur församlingarna om de så önskar kan börja betala ut fulla grundlöner enligt lönesystemet (GEL) även om den lönesystemspott som reserverats för 1.3.2009 inte räcker till för att nå fastställda GEL. I de församlingar där glappet utgör högst 0,6 % gäller inte det bifogade avtalet och processen avslutas när lönesystemspotten har fördelats.

Med stöd av avtalet kan församlingen avvika från bestämmelserna i underteckningsprotokollet till KyrkTAK, om glappet inte kan fyllas med hjälp av lönesystemspotten på 0,6 %. Avtalet ger arbetsgivaren möjlighet att under avtalsperioden avsluta övergången till det nya lönesystemet, men det tvingar inte församlingen till det.

Innan det bifogade avtalet tillämpas ska lönesystemspotten på 0,6 % procent användas för att täcka glappet på det sätt som beskrivs i punkt 1.1–1.4. Lönesystemspotten får inte användas till andra löneökningar om glappet är minst 0,6 %. Om glappet är mindre fyller man först ut upp till grundlöner enligt lönesystemet och först därefter kan man kontrollera hur mycket som eventuellt återstår av lönesystemspotten och använda detta för övriga justeringsbehov.

Om det återstår glapp efter att lönesystemspotten på 0,6 % har använts och församlingen beslutar att utnyttja den möjlighet som erbjuds i avtalet är tillvägagångssättet alltid följande:

1. När lönesystemspotten inte räcker för att fylla glappet har församlingen rätt att betala återstoden i två omgångar: hälften fr.o.m. 1.3.2009 och hälften fr.o.m. 1.12.2009. Innan man kan undersöka om det finns behov av justeringar enligt avtalet ska församlingen konstatera att 0,6 % har använts för att fylla glappet och kontrollera hur mycket grundlönerna fortfarande ligger under de fastställda GEL. Detta kontrolleras separat för varje befattning. Kyrkans arbetsmarknadsverk betonar att avtalet ger arbetsgivaren möjlighet att avsluta övergången till det nya lönesystemet i de församlingar där grundlönerna annars fortfarande skulle ligga under de fastställda GEL. Avtalet förpliktar emellertid inte arbetsgivaren att göra lönejusteringar utöver vad som avtalats i underteckningsprotokollet till KyrkTAK. Om arbetsgivaren inte anser sig ha möjlighet att i detta skede betala ut full GEL enligt vad man lokalt har beslutat, kvarstår glappet upp till den fastställda GEL i väntan på framtida avtalslösningar.
2. Om man beslutar att eliminera glappet upp till GEL görs det på följande sätt:
  - Om glappet för en enskild befattning efter att potten på 0,6 % har använts är 50 euro eller mindre kan glappet fyllas på en gång och justeringen behöver inte delas upp i två omgångar. I så fall höjs uppgiftens grundlön 1.3.2009 både med det belopp som styrs från lönesystemspotten till denna uppgift och med en högst 50 euros extra höjning. Om det alltså efter lönesystemspotten återstår ett glapp på 47 euro kan det betalas ut i sin helhet fr.o.m. 1.3.2009.
  - Om det efter att man fördelat potten på 0,6 % återstår ett glapp på över 50 euro kan man inte besluta att detta fylls på en gång 1.3.2009, utan det bör delas upp i två omgångar. I dessa fall bör man också beakta den allmänna förhöjningen på 2,2 % 1.9.2009 på följande sätt. Vi antar att 20 euro av lönesystemspotten har styrts till befattningens grundlön och efter detta

återstår ytterligare ett glapp på 57 euro. I så fall kan hälften av glappet betalas 1.3.2009, dvs. 28,50 euro, och grundlönen för befattningen höjs alltså med $20 + 28,50 = 48,50$ euro. Till den justerade grundlönen, som fortfarande ligger under den fastställda GEL, görs på grund av den allmänna förhöjningen 1.9.2009 en justering på 2,2 %. I det sista skedet av verkställandet, dvs. 1.12.2009, börjar full grundlön enligt lönesystemet betalas. Observera att också den tidigare fastställda grundlönen enligt lönesystemet (GEL) höjs med 2,2 % genom den allmänna förhöjningen 1.9.2009.

Exempel 1: Eliminering av glappet på en gång

Befattningen har placerats i kravgrupp 502 och GEL är 2 050 € dvs. 30 € högre än kravgruppens minimilön. Den grundlön tjänsteinnehavaren får i slutet av februari 2009, är 1 986 €, vilket är mindre än GEL. Glappet är totalt 64 € ($2\,050 - 1\,986$ €). Från församlingens lönesystemspott på 0,6 % kan 23 € styras till denna befattning och det glapp som återstår är 41 €. Eftersom glappet är mindre än 50 € kan församlingen besluta att betala det genast 1.3.2009 och befattningens grundlön justeras 1.3.2009 med totalt 64 € ($23 + 42$ €) upp till fastställda 2 050 € (GEL). Därmed har glappet eliminerats.

Exempel 2: Eliminering av glappet i två omgångar

Befattningen har placerats i kravgrupp 502 och grundlönen enligt lönesystemet (GEL) är 2 050 €. Församlingen har alltså fastställt en GEL som är 30 € högre än kravgruppens minimilön. Under övergångsskedet har grundlönen varit lägre än GEL och vi räknar i detta exempel med att den i slutet av februari i år var 1 912 €. Glappet upp till GEL är totalt 138 € ($2\,050 - 1\,912$ €).

Från församlingens lönesystemspott på 0,6 % kan 23 € styras till denna befattning och det glapp som återstår är 115 €. Eftersom glappet överstiger 50 € ska det i enlighet med det bifogade avtalet fyllas i två omgångar, den första 1.3.2009 och den andra 1.12.2009. I och med att glappet överstiger 50 € består första höjningen (som betalas 1.3.2009) av hälften av beloppet, dvs. 57,50 €. Därmed justeras grundlönen 1.3.2009 med totalt 80,50 € som består av den andel av lönesystemspotten som avdelas för denna befattning (23 €) och den första "glappfyllningen" (57,50 €). Den grundlön som ska betalas ut 1.3.2009 är 1 992,50 € ($= 1\,912 + 80,50$ €).

Denna grundlön justeras 1.9.2009 med den allmänna förhöjningen på 2,2 %. Den nya grundlönen är då 2 036,34 € ($= 1\,992,50 \text{ €} \times 1,022$). Samtidigt justeras också GEL i motsvarande grad på grund av den allmänna förhöjningen. Den nya GEL är då 2 095,10 € ($= 2\,050 \text{ €} \times 1,022$). Detta innebär att skillnaden mellan grundlönen och GEL är 58,76 €. Till följd av den allmänna förhöjningen har glappet ökat från 57,50 till 58,76 euro.

Den GEL som gäller efter den allmänna förhöjningen, 2 095,10 €, betalas ut fr.o.m. 1.12.2009. Därmed har glappet eliminerats.

1.6. Justering av den årsbundna lönedelen

Efter att församlingen har justerat grundlönerna enligt punkt 1.2–1.5 ovan bör man se till att de årsbundna lönedelarna betalas utgående från de justerade grundlönerna.

1.7. Justeringspott för kyrkoherdar 1.3.2009

En justeringspott för kyrkoherdar har avtalats i 8 § 2 punkten i underteckningsprotokollet till KyrkTAK. Enligt bestämmelsen används 0,2 % procent av kyrkoherdarnas lönesumma för lönejusteringar. En överenskommelse om dessa justeringar har träffats centralt av Kyrkans arbetsmarknadsverk och de undertecknande organisationerna. Förhandlingsresultat nåddes 23.2.2009.

Kyrkans arbetsmarknadsverk skickar ett separat meddelande till de församlingar vars kyrkoherdes grundlön har höjts genom justeringspotten. Kyrkoherdarnas löner kan inte höjas genom lokala beslut. I de församlingar som inte fått något meddelande från Kyrkans arbetsmarknadsverk höjs inte kyrkoherdens lön 1.3.2009.

Avtalsdirektör

Risto Voipio

Jurist

Timo von Boehm